

Promemoria
Miljödepartementet

**Övervakning och rapportering av
uppgifter om verkliga utsläpp från vissa
fordon**

M2022/01112

Maj 2022

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Författningstext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	4
2.2	Förslag till förordning om ändring i fordonsförordningen (2009:211)	7
2.3	Förslag till förordning om ändring i vägtrafikdataförordningen (2019:382)	10
2.4	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning	13
3	Ärendet	14
4	EU-mål för koldioxidutsläpp	14
4.1	Skärpta mål	14
4.2	Genomförandeförordningen	15
5	Promemorians förslag	16
5.1	Föreskrifter om insamling och hantering av uppgifter	16
5.2	Transportstyrelsen ska få meddela föreskrifter	17
5.3	Transportstyrelsen ska fullgöra Sveriges rapporteringskyldighet	17
5.4	Registrering av uppgifter i vägtrafikregistret	18
5.5	Personuppgiftsbehandling	19
6	Ikraftträdandebestämmelser	20
7	Konsekvenser	20
7.1	Konsekvenser för staten	20
7.2	Konsekvenser för kommunerna	21
7.3	Konsekvenser för företag	21
7.4	Konsekvenser för enskilda	21
7.5	Konsekvenser för miljön och människors hälsa	22
8	Författningskommentar	22
8.1	Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	22

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås ändringar i fordonslagen (2002:574), fordonsförordningen (2009:211), vägtrafikdataförordningen (2019:382) och förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning. Förslagen kompletterar kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 1014/2010, (EU) nr 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153 (genomförandeförordningen).

Enligt genomförandeförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att besiktningsorganen samlar in uppgifter från verklig körning och fordons identifikationsnummer från nya personbilar och nya lätta nyttofordon som registrerats från den 1 januari 2021 och som är utrustade med ombordsystem för övervakning av bränsle- och/eller energiförbrukning (artikel 10). Uppgifterna ska samlas in när fordonen genomgår en trafiksäkerhetsprovning såvida inte fordonsägaren uttryckligen vägrar att göra dessa uppgifter tillgängliga. Ändringarna i fordonslagen innebär dels att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om besiktningsorganens insamling och hantering av uppgifter som avses i artikel 10 i genomförandeförordningen, dels att en upplysning tas in om att det i fordonslagen finns kompletterande bestämmelser till genomförandeförordningen.

Genom ändringen i fordonsförordningen får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om insamling och hantering av de uppgifter som avses i artikel 10 i genomförandeförordningen och ytterligare föreskrifter om verkställigheten av genomförandeförordningen.

I vägtrafikdataförordningen införs bestämmelser om när de uppgifter som har samlats in ska gallras. I bilagan till förordningen anges vilka uppgifter som ska registreras i vägtrafikregistret. Ändringen i förordningen om fordons registrering och användning innebär att det är Transportstyrelsen som ska fullgöra de skyldigheter i fråga om insamling och rapportering av uppgifter som Sverige har enligt genomförandeförordningen.

2 Författningstext

2.1 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § och 5 kap. 8 § fordonslagen (2002:574) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om

1. kontroll av fordon samt därtill hörande system, komponenter och separata tekniska enheter,

2. kontroll av fordons last,

3. kontroll av färdskrivare, taxameter och sådan särskild utrustning för taxifordon som avses i 2 b kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) och kontroll av användningen av dessa, samt

4. den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet.

Lagen innehåller dessutom bemyndiganden att meddela föreskrifter i dessa ämnen samt om fordons beskaffenhet och utrustning.

I denna lag finns även bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga, *och*

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG, *och*

4. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 1014/2010, (EU) nr 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153.

5 kap.

8 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fordons beskaffenhet och utrustning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om de kontrollformer som avses i denna lag när det gäller

1. kontrollens omfattning och besiktningsorganens verksamhet,
2. förutsättningarna för godkännande vid kontroll,
3. förelägganden och körförbud,
4. förutsättningarna för att bruka vissa fordon,
5. utbildnings- och kompetenskrav för
  - a) besiktningstekniker, och
  - b) polismän och bilinspektörer som utför kontroller enligt 2 kap. 10 och 12 §§, och
6. avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. registrering, ibruktagande, försäljning, saluföring och användning av fordon, system, komponenter, separata tekniska enheter, fordonsdelar och annan utrustning till fordon,

2. att ett nationellt typgodkännande av fordon ska upphöra att gälla när nya krav som är tillämpliga på den godkända fordonstypen, varianten eller versionen blir obligatoriska,

3. tillverkarens tillhandahållande av information och dokumentation om fordon, system, komponenter och separata tekniska enheter,

4. tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknads kontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

² Senaste lydelse 2020:532.

168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknads- kontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar och av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG,

5. skyldighet för besiktningsorganen att rapportera genomförande och utfall av fordonsbesiktningar och de uppgifter som i övrigt behövs för att Transportstyrelsen och Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska kunna fullgöra sina tillsynsuppgifter enligt 5 kap. 3 a §,

6. avgifter för Transportstyrel- sens tillsyn enligt 5 kap. 3 a–3 c §§ och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, *samt om*

7. avgifter för tillsyn och ärende- handläggning enligt Europaparla- mentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858.

6. avgifter för Transportstyrel- sens tillsyn enligt 5 kap. 3 a–3 c §§ och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

7. avgifter för tillsyn och ärende- handläggning enligt Europaparla- mentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858, *och*

8. *besiktningsorganens insam- ling och hantering av sådana uppgifter som avses i artikel 10 i kommissionens genomförande- förordning (EU) 2021/392.*

Denna lag träder i kraft den 1 april 2023.

2.2 Förslag till förordning om ändring i fordonsförordningen (2009:211)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 16 § fordonsförordningen (2009:211) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

16 §¹

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om

1. fordons beskaffenhet och utrustning,
2. omfattningen av den kontroll som avses i denna förordning,
3. omfattningen av de kontroller som avses i 2 kap. 11 och 12 §§ fordonslagen (2002:574),
4. utrustning som används vid den kontroll som avses i 2 kap. 10 § fordonslagen,
5. den utbildning och kompetens som krävs för polismän och bilinspektörer som utför kontroller enligt 2 kap. 10 och 12 §§ fordonslagen,
6. den tekniska kompetensen och utrustningen samt kvalitetssäkringen hos besiktningsorgan och provningsorgan enligt fordonslagen samt sådana verkstäder som anges i 6 kap. 17 §,
7. certifiering av en besiktningstekniker och den utbildning och kompetens som krävs för sådan certifiering,
8. tekniska tjänster,
9. tillsynen över efterlevnaden av fordonslagen, denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av denna förordning,
10. tillverkares tillhandahållande av information,
11. skyldighet för besiktningsorgan att rapportera genomförande och utfall av fordonsbesiktningar och de uppgifter som i övrigt behövs för fullgörande av tillsyn enligt 5 kap. 3 a § fordonslagen,
12. avgifter för tillsyn enligt 5 kap. 3 a–3 c §§ fordonslagen och ärendehandläggning enligt den lagen och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
13. besiktningsorganens förande av protokoll och dokumentations-skyldighet i fråga om fordonsbesiktning,
14. sådan underrättelseskyldighet för besiktningsorgan som avses i 4 kap. 5 § fordonslagen, *och*
15. *besiktningsorganens insamling och hantering av sådana uppgifter som avses i artikel 10 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och*

¹ Senaste lydelse 2020:739

rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 1014/2010, (EU) nr 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153,

16. insamling och hantering av fordonsägares vägran att göra sådana uppgifter tillgängliga som avses i artikel 10 kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392, och

15. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av fordonslagen, av denna förordning, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 och

17. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av fordonslagen, av denna förordning, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013, av

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013, av Europaparlamentets och rådets

av Europaparlamentets och förordning (EU) 2018/858, och av rådets förordning (EU) 2018/858. *kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392.*

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att

1. vissa fordonsdelar eller fordonstillbehör får tas i bruk, saluföras eller användas endast om de är märkta enligt styrelsens föreskrifter eller är av en typ som har godkänts av styrelsen eller någon annan myndighet,

2. förfarandet med nationellt typgodkännande under en övergångsperiod får tillämpas även för andra fordon än sådana som anges i 3 kap. 4 §, och

3. tekniska tjänster får vara etablerade i något land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2023.

2.3 Förslag till förordning om ändring i vägtrafikdataförordningen (2019:382)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikdataförordningen (2019:382) dels att 3 kap. 2 § och bilaga 1 till vägtrafikdataförordningen (2019:382) ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 3 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

Uppgifter om registreringsnummer, fordonsidentifieringsnummer, fordonsslag, fabrikatskod, orsak till avregistrering, avregistreringsdatum, tillverkningsdatum eller datum då fordonet för första gången togs i bruk, färg, modellkod, fordonsår, årsmodell och vem som har meddelat trafikförsäkring ska gallras ur vägtrafikregistret sju år efter det att ett fordon har avregistrerats. Uppgifter om besiktningresultat som har förts in i besiktningprotokoll enligt 8 kap. 3 c § fordonsförordningen (2009:211) ska gallras ur registret tre år efter det att ett fordon har avregistrerats.

Övriga uppgifter om fordon och fordonsägare ska, om inte annat framgår av tredje stycket, gallras ur registret ett år efter det att ett fordon har avregistrerats. Om fordonsägaren vid denna tidpunkt har obetalda skatter eller avgifter för fordonet, ska uppgifter om fordonet och fordonsägaren gallras när skulden har betalats eller när fordringen har preskriberats.

Övriga uppgifter om fordon och fordonsägare ska, om inte annat framgår av tredje stycket *eller 2 a §*, gallras ur registret ett år efter det att ett fordon har avregistrerats. Om fordonsägaren vid denna tidpunkt har obetalda skatter eller avgifter för fordonet, ska uppgifter om fordonet och fordonsägaren gallras när skulden har betalats eller när fordringen har preskriberats.

Om det efter avregistreringen finns en uppgift om efterlysning, ska uppgifter om fordonet gallras först när efterlysningen har upphört.

En uppgift om föregående fordonsägare ska gallras ur registret fem år efter det att den fördes in. Detta gäller dock först när det finns fler än två föregående ägare.

2 a §

Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning ska gallras ur vägtrafikregistret när den rapportering är avslutad som ska göras enligt artikel 10 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och

rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) 1014/2010, (EU) 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153.

En uppgift om att en fordonsägare uttryckligen vägrar att göra uppgifter om fordonets bränsle- och energiförbrukning tillgängliga ska gallras när den rapportering är avslutad som inträffar närmast efter det att ett ägarbyte skett, fordonsägaren har återtagit en tidigare vägran eller fordonet inte längre omfattas av rapporteringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2023.

Bilaga 1¹

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Följande uppgifter som rör fordon ska föras in i vägtrafikregistret:

2.8 Besiktningens verksamhet

Uppgifter från besiktningens organ som behövs för fullgörande av Transportstyrelsens tillsyn enligt 5 kap. 3 a § fordonslagen (2002:574).

2.9 Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning

För sådana fordon som avses i artikel 10 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392:

- de uppgifter som framgår av tabell 1 i bilagan till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392*
- fordonsägarens vägran att göra sitt fordons uppgifter om bränsle-*

¹ Senaste lydelse 2021:1307.

*och energiförbrukning vid verklig
körning tillgängliga
– andra skäl till att uppgifterna inte
har kunnat hämtas in*

3. Uppgifter om felparkeringsavgifter

3.1 Fordon

Sådana uppgifter om ett registrerat fordon's beskaffenhet och utrustning som är av betydelse för fordonskontrollen.

Dessutom antecknas följande uppgifter:

- Fordonsår
- Modellbeteckning
- Registreringsnummer

I förekommande fall antecknas följande uppgifter:

- Beteckning på personlig skylt
  - Beteckning på skylt för beskickningsfordon
-

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 15 § förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

15 §¹

Transportstyrelsen ska fullgöra de uppgifter som Sverige har enligt

1. artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 av den 17 april 2019 om fastställande av normer för koldioxidutsläpp för nya personbilar och för nya lätta nyttofordon och om upphävande av förordningarna (EG) nr 443/2009 och (EU) nr 510/2011, och

2. artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/956 av den 28 juni 2018 om övervakning och rapportering av nya tunga fordons koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning.

1. artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 av den 17 april 2019 om fastställande av normer för koldioxidutsläpp för nya personbilar och för nya lätta nyttofordon och om upphävande av förordningarna (EG) nr 443/2009 och (EU) nr 510/2011,

2. artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/956 av den 28 juni 2018 om övervakning och rapportering av nya tunga fordons koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning, och

3. artikel 10 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) 1014/2010, (EU) 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2023.

¹ Senaste lydelse 2021:1308

3 Ärendet

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 av den 17 april 2019 om fastställande av normer för koldioxidutsläpp för nya personbilar och för nya lätta nyttofordon och om upphävande av förordningarna (EG) nr 443/2009 och (EU) nr 510/2011 (förordningen om nya bilars koldioxidutsläpp) fastställs ett EU-mål för koldioxidutsläppen från hela flottan av nya personbilar och lätta lastbilar som registreras per år i EU. Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392 av den 4 mars 2021 om övervakning och rapportering av uppgifter om koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/631 och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 1014/2010, (EU) nr 293/2012, (EU) 2017/1152 och (EU) 2017/1153 (genomförandeförordningen) fastställer förfaranden för övervakning och rapportering av uppgifter om dessa fordon och innebär att medlemsstaterna ska samla in uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning och rapportera dessa till kommissionen (se *bilagan*).

Transportstyrelsen har lämnat förslag till ändringar som är nödvändiga med anledning av genomförandeförordningen (M2022/00446).

4 EU-mål för koldioxidutsläpp

4.1 Skärpta mål

I EU finns sedan 2009 bestämmelser om särskilda krav för koldioxidutsläpp från lätta fordon. Kraven är riktade mot fordonstillverkaren och började tillämpas fullt ut från 2015 för personbilar och 2017 för lätta lastbilar. Lagstiftningen har varit mycket betydelsefull för den minskning av genomsnittliga koldioxidutsläpp från lätta fordon som skett de senaste åren.

Genom förordningen om nya bilars koldioxidutsläpp fastställs ett EU-mål för koldioxidutsläppen från hela flottan av nya personbilar och lätta lastbilar som registreras per år i EU. Det sker genom att varje fordonstillverkare på EU-marknaden erhåller ett bindande utsläppsmål som är specifikt för tillverkarens fordonsflotta. Sedan summeras alla tillverkarens mål vilket ger EU-målet enligt förordningen. Den tillverkare som överskrider sitt bindande utsläppsmål måste betala avgifter.

Från 2020 är EU:s utsläppsmål för personbilar 95 gram koldioxid per kilometer och för lätta lastbilar 147 gram koldioxid per kilometer. Dessa mål är bestämda baserat på den äldre testmetoden New European Driving Cycle, NEDC. Från 2021 bestäms koldioxidutsläppen enligt den nya testmetoden Worldwide harmonized Light vehicles Test Procedure, WLTP. Medelvärdet från de fordon en tillverkare sålt under 2020 används

för att räkna ut ett WLTP-baserat mål för 2021 och framåt. Tillverkaren ska reducera utsläppen i förhållande till målet för 2021 på följande sätt:

- Personbilers utsläpp ska minska med 15 procent från och med 2025 och 37,5 procent från och med 2030.
- Lätta lastbilers utsläpp ska minska med 15 procent från och med 2025 och 31 procent minskning från och med 2030.

I ”fit for 55”-paketet som Europeiska kommissionen (kommissionen) presenterade i juli 2021 finns ett förslag till revidering av förordning (EU) 2019/631. Bland annat föreslås en minskning av utsläpp vilket innebär att utsläppen från personbilar ska justeras till 55 procent och från lätta lastbilar till 50 procent. Det föreslås också ett mål för 2035 om 100 procent, det vill säga i praktiken ett krav på nollutsläpp.

För att möjliggöra övervakning av verklig förbrukning och koldioxidutsläpp gäller från och med 2021 att nya personbilar ska utrustas med standardiserade förbrukningsmätare, OBFCM (On-Board Fuel Consumption Meter). Kravet kommer att införas ett år senare för lätta lastbilar. Det medför att fordonen på ett standardiserat sätt ska lagra uppgifter om förbrukat bränsle och körsträcka under dess livstid. Laddbara hybrider ska även lagra uppgifter om elenergiförbrukningen.

4.2 Genomförandeförordningen

Övervakning och rapportering av uppgifter om personbilar och lätta nyttofordon som registreras i unionen är avgörande för att de normer för koldioxidutsläpp som fastställs i förordningen om nya bilers koldioxidutsläpp ska vara ändamålsenliga. Genomförandeförordningen fastställer förfaranden för övervakning och rapportering av uppgifter om dessa fordon. Det införs krav på att uppgifter om fordonets verkliga förbrukning ska läsas av och rapporteras till kommissionen. Uppgifterna ska lämnas från både medlemsstaterna och fordonstillverkarna.

De uppgifter som medlemsstaterna ska rapportera ska läsas av i samband med att fordonet genomgår en trafiksäkerhetsprovning enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU av den 3 april 2014 om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG, dvs. vid varje periodisk kontrollbesiktning.

Medlemsstaterna ska säkerställa att data ska kunna läsas ut från fordon vid en kontrollbesiktning från den 20 maj 2023.

5 Promemorians förslag

5.1 Föreskrifter om insamling och hantering av uppgifter

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om besiktningsorganens insamling och hantering av de uppgifter som avses i artikel 10 i genomförandeförordningen.

I fordonslagen ska det införas en upplysning om att det i lagen finns kompletterande bestämmelser till genomförandeförordningen.

Skälen för förslaget: I artikel 10 i genomförandeförordningen finns bland annat bestämmelser om att medlemsstaterna ska säkerställa att de organ eller institutioner som avses i artikel 4.2 i Europaparlamentet och rådets direktiv 2014/45/EU samlar in uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning samt fordonens identifieringsnummer, VIN-nummer. Regleringen rör nya personbilar och nya lätta nyttofordon som registreras från och med den 1 januari 2021 och som är utrustade med ombordsystem för övervakning av bränsle- och/eller energiförbrukning.

De skyldigheter som följer av artikel 10 medför bland annat att besiktningsorganen ska samla in uppgifterna samt rapportera dem till ansvarig myndighet som i sin tur ska hantera uppgifterna och sammanställa den rapport som ska lämnas till kommissionen. Medlemsstaterna ska säkerställa att säkra kommunikationsvägar används.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de kontrollformer som avses i fordonslagen (2002:574), bland annat vad gäller kontrollens omfattning och besiktningsorganens verksamhet (5 kap. 8 § andra stycket 1 fordonslagen). En kontrollbesiktning innebär att ett fordon kontrolleras så att det inte har försämrats i otillåten grad samt att det uppfyller föreskrivna krav till skydd för liv och hälsa (2 kap. 9 § fordonslagen). Avläsning av fordons verkliga bränsleförbrukning kan mot den bakgrunden inte anses vara ett moment som omfattas av kontrollbesiktningen, även om det ska genomföras samtidigt som denna. Det finns således inget bemyndigande i fordonslagen som omfattar föreskrifter om hur insamlingen av de uppgifter som avses i artikel 10 i genomförandeförordningen ska gå till. Det behövs också föreskrifter rörande besiktningsorganens skyldighet att rapportera uppgifterna till ansvarig myndighet. Liksom när det gäller liknande föreskrifter enligt fordonslagen bör de nu aktuella föreskrifterna meddelas på lägre nivå än lag. Därför behövs ett nytt bemyndigande som ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, möjlighet att meddela sådana föreskrifter.

Enligt artikel 10 i genomförandeförordningen ska uppgifterna om verklig körning tillsammans med VIN-numret samlas in såvida inte fordonsägaren uttryckligen vägrar göra dessa uppgifter tillgängliga. Det måste därför finnas ett förfarande för hur fordonsägare ska kunna göra en sådan vägran. De föreskrifter som behövs i det avseendet kan dock inte anses vara av sådan art att det krävs ett normgivningsbemyndigande i lag.

Mer om hanteringen av en fordonsägares vägran att göra uppgifterna tillgängliga behandlas i avsnitt 5.2

I fordonslagen finns en inledande bestämmelse om vad lagen innehåller (1 kap. 1 §). Sedan tidigare ges där upplysningar om att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till vissa EU-förordningar. Det bör därför införas en upplysning om att fordonslagen innehåller kompletterande bestämmelser även till genomförandeförordningen.

5.2 Transportstyrelsen ska få meddela föreskrifter

Förslag: Transportstyrelsen ska få meddela föreskrifter om besiktningsorganens insamling och hantering av de uppgifter som avses i artikel 10 genomförandeförordningen samt om insamling och hantering av fordonsägares vägran att göra sådana uppgifter tillgängliga. Transportstyrelsen ska även få meddela verkställighetsföreskrifter till genomförandeförordningen.

Skälen för förslaget: Transportstyrelsen, som är ansvarig myndighet rörande godkännande och marknadskontroll enligt fordonslagen, fordonsförordningen samt flera andra EU-förordningar, bör vara den myndighet som ska meddela de föreskrifter som behövs för att Sverige ska uppfylla kraven i genomförandeförordningen.

Fordonsägaren måste enligt genomförandeförordningen ges möjlighet att "uttryckligen vägra" att göra uppgifter om fordonet tillgängliga. Eftersom det inte ställs något krav på besiktningsorganen att kontrollera vem som är fordonets ägare vid en kontrollbesiktning kan de inte heller ta emot en sådan vägran. En vägran att göra uppgifter om fordonet tillgängliga måste i stället anmälas till Transportstyrelsen för att fordonet ska exkluderas från avläsningen i samband med kontrollbesiktningen. Det behövs därmed föreskrifter rörande förfarandet för hur fordonsägaren ska kunna vägra göra uppgifter om fordonet tillgängliga samt hanteringen av uppgifterna. Därutöver kommer det behövas verkställighetsföreskrifter samt föreskrifter om besiktningsorganens ansvar och rapporteringsskyldighet. Det är lämpligt att Transportstyrelsen får meddela sådana föreskrifter.

5.3 Transportstyrelsen ska fullgöra Sveriges rapporteringsskyldighet

Förslag: Transportstyrelsen ska fullgöra de uppgifter om insamling och rapportering som Sverige har enligt genomförandeförordningen.

Skälen för förslaget: De uppgifter om verklig körning som samlas in enligt genomförandeförordningen ska, tillsammans med VIN-nummer, rapporteras en gång om året till kommissionen. Transportstyrelsen är den myndighet som sedan tidigare fullgör de uppgifter som Sverige har enligt artikel 7 i förordningen om nya bilar koldioxidutsläpp respektive artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/956 av den 28 juni

2018 om övervakning och rapportering av nya tunga fordons koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning (15 kap. 15 § förordningen [2019:383] om fordons registrering och användning). Transportstyrelsen bör även ansvara för Sveriges åligganden enligt artikel 10 i genomförandeförordningen. Det bör framgå i förordningen om fordons registrering och användning.

5.4 Registrering av uppgifter i vägtrafikregistret

Förslag: Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning, en fordonsägares eventuella vägran att göra dessa uppgifter tillgängliga och andra skäl för varför sådana uppgifter inte har kunnat hämtas in, ska registreras i vägtrafikregistret.

Skälen för förslaget: Uppgifterna från verklig körning ska läsas av i samband med att fordonet genomgår en periodisk kontrollbesiktning. Besiktningsföretaget överför i samband med detta uppgifterna till Transportstyrelsen som i sin tur årligen ska sammanställa uppgifterna och rapportera till kommissionen.

Flera av de uppgifter som behövs för att Transportstyrelsen ska kunna fullgöra Sveriges rapporteringsskyldighet till kommissionen registreras redan i dag i vägtrafikregistret. Det rör sig bland annat om uppgifter om fordonet – för att kunna avgöra om det omfattas av genomförandeförordningen – fordonets identifikationsnummer, vem som är fordonets ägare, vilket besiktningsföretag, station och tekniker som har överfört informationen samt tidpunkt för överföringen. För rapporteringen till kommissionen behövs dock ytterligare uppgifter så som uppgifter om total bränsleförbrukning, total tillryggalagd sträcka, total bränsleförbrukning vid laddningstömmande drift, total bränsleförbrukning vid förarvalbar laddningsökande drift, total tillryggalagd sträcka vid laddningstömmande drift med motorn avstängd, total tillryggalagd sträcka vid laddningstömmande drift med motorn igång, total tillryggalagd sträcka vid förarvalbar laddningsökande drift och total nätenergi till batteriet. För att Transportstyrelsen ska kunna fullgöra rapporteringen enligt genomförandeförordningen behöver dessa uppgifter registreras i vägtrafikregistret.

Transportstyrelsen ska i den årliga rapporteringen till kommissionen lämna information som beräknas utifrån antal fordonsägare som har vägrat göra sitt fordons uppgifter tillgängliga. Sådana uppgifter bör också registreras i vägtrafikregistret.

Den årliga rapporteringen till kommissionen ska även innehålla information om andra skäl till att uppgifterna från verklig körning inte finns tillgängliga. Det kan exempelvis röra sig om tekniska problem på grund av fordonets eller besiktningsföretagets utrustning. Besiktningsföretagen måste upplysa Transportstyrelsen om sådana skäl. Även dessa uppgifter behöver därför registreras i vägtrafikregistret.

De kompletterande uppgifter som behövs registreras i vägtrafikregistret för att kunna fullgöra de skyldigheter som följer av artikel 10 i genomförandeförordningen anges lämpligast i ett eget avsnitt i bilaga 1 till vägtrafikdataförordningen (2019:382).

5.5 Personuppgiftsbehandling

Förslag: Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning ska sparas till dess att rapporteringen, för den period som uppgifterna hänför sig till, är inlämnad och godkänd av kommissionen. Uppgift om en fordonsägares uttryckliga vägran att göra uppgifter om fordonets bränsle- och energiförbrukning tillgängliga ska gallras när den rapportering är avslutad som inträffar närmast efter det att ett ägarbyte skett, vägran har återtagits eller fordonet inte längre omfattas av rapporteringen.

Skälen för förslaget

Uppgifter om verklig körning

Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning kommer att samlas in tillsammans med VIN-nummer. Enligt skälen till genomförandeförordningen ska VIN-nummer anses vara en personuppgift från och med den tidpunkt då fordonet registreras (skäl 11). Detta medför att uppgifterna omfattas av de krav som fastställs med avseende på skyddet för sådana uppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Vidare framgår att behandlingen av sådana personuppgifter bör betraktas som laglig i enlighet med nämnda förordning.

Av genomförandeförordningen framgår de skyldigheter som följer i fråga om skydd för personuppgifter, bland annat avseende personuppgiftsansvar, informationsskyldighet och för vilket ändamål utpekade uppgifter får samlas in (artikel 11). Vidare anges att de uppgifter som har samlats in får sparas till dess att uppgifterna har rapporterats i enlighet med artikel 10.2 (artikel 11.5 d).

Vid liknande rapporteringar är det brukligt att kommissionen ställer frågor eller begär kompletteringar innan rapporteringen godkänns. Om gallring av uppgifterna sker direkt efter rapportering skulle behörig myndighet inte kunna rätta en felaktigt rapporterad uppgift om den upptäcks i efterhand. Att uppgifterna får sparas till dess att uppgifterna har rapporterats bör därför inte tolkas på annat sätt än att rapporteringen ska vara inlämnad och godkänd. Kommissionen har vid ett expertgruppsmöte den 15 mars 2022 också uttryckt att uppgifterna får sparas fram till dess att rapporteringen är inlämnad och kommissionen har bekräftat en korrekt rapportering.

Det kan även konstateras att behandlingen är förenlig med vägtrafikdatalagen (2019:369) och vägtrafikdataförordningen (2019:382). Personuppgifter som rör fordon får behandlas om det är nödvändigt för att hantera frågor om fordons registrering eller användning eller därmed sammanhängande frågor (2 kap 1 § jämte 2 kap. 3 § 1 vägtrafikdatalagen). Fordonets identifikationsnummer registreras sedan tidigare i vägtrafikregistret (2 kap. 1 § vägtrafikdatalagen jämte 2 kap. 1 § första stycket 1 och bilaga 1 till vägtrafikdataförordningen).

Genomförandeförordningen är visserligen direkt tillämplig. Med hänsyn till systematiken i vägtrafikdataförordningen samt att det tydligt bör framgå när uppgifterna ska gallras, bör dock sådana bestämmelser framgå av vägtrafikdataförordningen.

Uppgifter om fordonsägares vägran

Transportstyrelsen ska i den årliga rapporteringen till kommissionen lämna information som beräknas utifrån antal fordonsägare som har vägrat göra sitt fordons uppgifter tillgängliga. I genomförandeförordningen finns dock inte några närmare bestämmelser om personuppgiftsbehandling av uppgifter om fordonsägares vägran att göra uppgifter om fordonet tillgängliga. Eftersom fordonets VIN-nummer även i ett sådant fall måste registreras tillsammans med uppgiften om fordonsägares vägran kommer personuppgifter behandlas. Uppgifterna behöver samlas in för att Sverige ska kunna fullfölja sin rapporteringsskyldighet.

Av genomförandeförordningen framgår inte heller hur länge uppgifterna om en fordonsägares vägran får bevaras. Vägran bör dock gälla tills vidare och upphöra antingen då fordonet byter ägare, ägaren återtar sin vägran eller då fordonet inte längre omfattas av rapporteringsskyldigheten enligt genomförandeförordningen. Medlemsstaterna ska enligt artikel 10.2 rapportera till kommissionen den 1 april varje år. Uppgifterna om en fordonsägares vägran bör gallras efter det att den rapportering har avslutats som ligger närmast i tiden efter det att Transportstyrelsen fått kännedom om de ändrade förhållandena. En sådan reglering bör föras in i vägtrafikdataförordningen.

6 Ikraftträdandebestämmelser

Förslag: De föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 1 april 2023.

Skälen för förslaget: Genomförandeförordningen trädde i kraft den 25 mars 2021. I förordningen framgår att rapportering till kommissionen ska göras från 2022. Uppgifter om bränsle- och energiförbrukning vid verklig körning ska samlas in från fordonet från den 20 maj 2023. För att kunna ha driftsättningen på plats bör såväl lag- som förordningsändringar träda i kraft den 1 april 2023.

7 Konsekvenser

7.1 Konsekvenser för staten

Förslagen innebär att Transportstyrelsen kommer att behöva utveckla ett it-stöd för att samla in uppgifter om verklig körning från besiktningsföretag och rapportera dem vidare till kommissionen. Uppgifterna om verklig körning ska omfatta fordonens bränsle- och energiförbrukning.

Den totala införandekostnaden för att utveckla it-stödet beräknas till 6 000 000 kronor. Den årliga förvaltningskostnaden beräknas till 1 000 000 kronor. Dessa utgifter beräknas tas inom ram.

De beslut som förslagen kan aktualisera som kan komma att överklagas till förvaltningsdomstol är endast beslut i fråga om rättelse av personuppgifter. Detta kan inte förväntas innebära någon nämnvärt ökad arbetsbelastning för förvaltningsdomstolarna.

7.2 Konsekvenser för kommunerna

Förslagen bedöms inte få några konsekvenser för kommunerna.

7.3 Konsekvenser för företag

De företag som berörs av förslagen är de besiktningföretag som utför kontrollbesiktning av personbilar och lätta lastbilar. I Sverige finns för närvarande åtta ackrediterade besiktningföretag. Antalet anställda per företag uppgår till 5–550 personer.

I samband med kontrollbesiktning avläser i dag besiktningföretagen fordonens omborddiagnosystem (OBD-system) för att kontrollera att motorns avgasreningssystem uppfyller normerna. Besiktningföretagen har således verktyg och programvara för avläsning av OBD-system.

I och med genomförandeförordningen ska besiktningföretagen häfter även avläsa uppgifter om verklig körning och rapportera informationen till Transportstyrelsen. För att kunna utföra de nya uppgifterna kommer besiktningföretagen att behöva uppdatera programvaran för avläsning av OBD-system samt upprätta ett it-stöd för informationsöverföring. Den samlade kostnaden för besiktningföretagen för detta beräknas till 3 000 000–5 000 000 kronor.

7.4 Konsekvenser för enskilda

Förslagen berör enskilda som är ägare till en personbil eller en lätt lastbil med tillverkningsår från 2021 eller senare. Transportstyrelsen uppskattar att mellan 300 000–350 000 fordonsägare kommer att påverkas inledningsvis men antalet ökar ju fler nya fordon som registreras.

Den ökade kostnaden som besiktningföretagen får för den tillkommande uppgiften att läsa av uppgifter om verklig körning och rapportera informationen till Transportstyrelsen kan komma att läggas över på fordonsägarna. I vilken utsträckning de ökade kostnaderna för företagen kommer att leda till höjda priser för besiktningen är osäkert eftersom priset för besiktningar baseras på konkurrens mellan besiktningföretagen. Enligt den bedömning som Transportstyrelsen gjort kommer en eventuell ökad kostnad för bilbesiktningen för den enskilde fordonsägaren sannolikt bli liten eftersom den totala kostnaden kommer att fördelas på samtliga fordonsägare.

De uppgifter som ska läsas av från ett fordon härrör sig till användandet av fordonet, exempelvis körsträcka och bränsleförbrukning under fordonets livstid. Uppgifterna kommer att registreras tillsammans med fordonets VIN-nummer vilket innebär att personuppgifter kommer att behandlas. Eftersom uppgifterna endast får användas för rapportering till kommissionen, som i sin tur endast kommer att offentliggöra dessa som anonymiserade och aggregerade datamängder utan någon hänvisning till VIN-nummer (se skäl 14 i genomförandeförordningen), bedöms avläsningen inte ha någon konsekvens i detta hänseende för fordonsägaren. En fordonsägare har även möjlighet att vägra göra uppgifter om fordonet tillgängliga, vilket görs genom en anmälan till Transportstyrelsen. Konsekvensen av en vägran blir att en uppgift om detta registerförs i vägtrafikregistret.

7.5 Konsekvenser för miljön och människors hälsa

Förslagen har ingen direkt påverkan på miljön eller människors hälsa. Uppgifter om fordonens verkliga körning genom avläsning av OBD-systemen ger dock en bra grund för att följa upp att EU:s koldioxidkrav för lätta fordon följs.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

1 kap. 1 §

Paragrafen anger vilka bestämmelser lagen innehåller, bland annat bestämmelser som kompletterar EU-förordningar på fordonsområdet.

Fjärde stycket kompletteras med en hänvisning till genomförandeförordningen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

5 kap. 8 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Tredje stycket kompletteras med en ny punkt som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om besiktningsorganens insamling och hantering av de uppgifter som avses i artikel 10 kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/392. Med stöd av bemyndigandet får föreskrifter meddelas för att säkerställa underhåll, insamling, kontroll och överföring i rätt tid av sammanställda och detaljerade övervakningsuppgifter och om att säkra kommunikationsmetoder ska användas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.